

Стопански
факултет

Социално- икономическа анализи

Книга 1/2024 (25)

DOI: 10.54664/RCLM1169

***„ПУБЛИЧНИТЕ УСЛУГИ – ФОРМА НА АКТИВНА ДЪРЖАВНА НАМЕСА
В ИКОНОМИКАТА (ПО ПРИМЕРА НА МЕСТНИТЕ АДМИНИСТРАЦИИ
В ЦЕНТРАЛНА СЕВЕРНА БЪЛГАРИЯ).“***

Монография.

Автор: Даниел Колев Диманов.

Велико Търново: „АЙ АНД БИ“, 2023, 192 с.

ISBN: 978-619-7738-06-3

**Public Services: A Form of Active State Intervention in Economics (Following
the Example of Local Administrations in Central Northern Bulgaria)**

Monograph. Author: Daniel Kolev Dimanov.

Veliko Tarnovo: I&V Publishing House, 2023, 192 pp. ISBN: 978-619-7738-06-3

Монографията на гл. ас. д-р Даниел Диманов е написана въз основа на успешно защитения от него дисертационен труд през 2016 г. Тя е посветена на една от най-значимите и дискутирани теми на съвременното обществено развитие, отнасящи се до ролята на държавата в икономиката, като поставя акцент върху публичните услуги – тяхната специфика, необходимост и ефективност. Авторът отчита, че въпреки стабилния изследователски интерес от наши и чужди автори върху проблемите на публичния сектор, върху въздействието на сектора на услугите върху националната икономика, върху ролята на публичните услуги, има сериозен резерв за изследване на въпросите, свързани с ефективността на предоставяните от държавата услуги.

В първа глава, посредством исторически преглед на необходимостта и формите на намесата на държавата в икономиката и анализ на особеностите и мястото на сектора на услугите в икономическата система, се акцентира на важността на публичните услуги и влиянието им върху обществено-икономическото развитие. Подчертава се, че „... с оглед оскъдността на ресурсите, е от основно значение изследването на ефективността на производството и предоставянето на публични услуги на обществото“.

Следвайки това разбиране, във втора глава се анализират различни аспекти на ефективността на публичните услуги – показатели за измерване, методи за изследване, предпоставки за повишаване на ефективността. Достига до извода, че повечето публични услуги, за разлика от пазарните, се предоставят в неконкурентни условия и печалбата няма материален израз, което затруднява определянето на тяхната ефективност. Въпреки това авторът категорично заявява, че „... „печалбата“ на държавата би трябвало да се разглежда като разлика между обществената

полезност и осъществените за това разходи, като своеобразен сбор от индивидуалните потребителски излишъци на съответните потребители“. Именно анализите, изводите и обобщенията от тази глава са в основата на извършеното изследване върху общинските административни услуги в следващата.

В трета глава, използвайки собствена методология, авторът провежда сериозно проучване на ефективността на предлагането и потреблението на общински административни услуги, предоставяни в 15 общини от Централна северна България. Анализът е фокусиран върху състоянието и тенденциите в разходната ефективност на услугите, върху потребителската удовлетвореност и върху цялостната оценка на икономическата ефективност на общинските услуги. Направени са важни изводи както за конкретните общини, включени в извадката, така и валидни за качеството на общинските услуги като цяло. Обобщава се, че съществуват „осезаеми различия на качеството не само за отделната единица от услугите, а като цяло за обема от услуги, предоставяни в различните общини“, което налага усъвършенстване на нормативната уредба към синхронизиране на обслужването в отделните общински администрации, а също така инициативност и съгласуваност между централната власт и Националното сдружение на общините по разработване на единна система за качество на административното обслужване.

Монографията е написана на достъпен академичен език, с прецизно използване на научната терминология и с коректно позоваване към литературните източници.

Научните и научноприложните резултати от цялостното изследване определят приноса на гл. ас. д-р Диманов както в икономическата теория чрез разработването и представянето на методология за анализ на ефективността на общинските административни услуги като важни публични услуги, а също така и в практиката за прилагането ѝ при периодични и по-мощни проучвания на различни нива на държавната администрация и търсене на възможности за създаване и повишаване на положителните ефекти за обществото.

Рецензент: доц. д-р Ваня Цонкова